

TỎ SÁNG GIÁ TRỊ TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH

VỀ CÔNG TÁC ĐOÀN KẾT, TẬP HỢP THANH NIÊN VÀ SỰ VẬN DỤNG CỦA ĐOÀN THANH NIÊN VỀ ĐỔI MỚI PHƯƠNG THỨC ĐOÀN KẾT, TẬP HỢP THANH NIÊN TÔN GIÁO

TS. TRẦN THỊ THÚY NGỌC* - NCS. NGUYỄN THẾ VINH**

Theo Hồ Chí Minh tương lai của đất nước, của dân tộc nằm ngay trong tay các thế hệ thanh niên. Người khẳng định, thanh niên là lực lượng cách mạng hùng hậu, bộ phận quan trọng của dân tộc, là lớp người kế tục sự nghiệp cách mạng của cha anh. Thanh niên là rường cột của nước nhà, bồi dưỡng và phát huy lực lượng thanh niên là bản chất của công tác vận động thanh niên. Trong những năm qua, Đoàn TNCS Hồ Chí Minh, Hội Liên hiệp thanh niên Việt Nam đã đưa ra nhiều đổi mới phương thức hoạt động nhằm nâng cao chất lượng, hiệu quả phong trào, các chương trình, các cuộc vận động, mở rộng mặt trận đoàn kết, tập hợp thanh niên nói chung và thanh niên tôn giáo nói riêng trong việc chăm lo, định hướng và tạo môi trường, điều kiện để thanh niên rèn luyện, cống hiến và trưởng thành trong tình hình mới.

1. Tư tưởng Hồ Chí Minh về công tác thanh niên và đoàn kết tập hợp thanh niên

1.1. Vị trí, vai trò và công tác của thanh niên

Thứ nhất, thanh niên là rường cột của nước nhà. Ngay từ những ngày đầu khi chuẩn bị thành Hội

Việt Nam Cách mạng Thanh niên, và mãi cho đến trọn đời, dòng tư tưởng xuyên suốt trong quá trình hoạt động của Người là muốn hồi sinh dân tộc, thì trước hết phải thức tỉnh thanh niên, đồng thời phải tin tưởng sâu sắc và khẳng định vị trí, vai trò, khả năng cách mạng to lớn của thanh niên đối với sự nghiệp giải phóng dân tộc và xây dựng xã hội mới.

Từ năm 1930, Đảng Cộng sản Việt Nam ra đời và đến năm 1945, Cách mạng tháng Tám thành công “Trong hai phong trào ấy, dưới sự lãnh đạo của Đảng, thanh niên ta được rèn luyện trong khói lửa và đã đóng góp nhiều công lao”¹. Từ niềm tin sâu sắc của mình, Người đã chỉ rõ vai trò người chủ nước nhà của thanh niên ta “Thanh niên là người chủ tương lai của nước nhà. Thật vậy nước nhà thịnh hay suy, yếu hay mạnh một phần lớn là do các thanh niên”². Trải qua các thời kỳ cách mạng trước những biến cố thăng trầm của lịch sử nhưng Chủ tịch Hồ Chí Minh vẫn luôn khẳng định vai trò xung kích quan trọng của thanh niên đối với sự nghiệp cách mạng.

Thứ hai, thanh niên là lực lượng kế tục sự nghiệp cách mạng của dân tộc

Hồ Chí Minh xác định, thanh niên “là người tiếp sức cách mạng cho thế hệ thanh niên già đồng thời là người phụ trách diu dắt thế hệ thanh niên tương lai là các cháu nhi đồng”³. Cách mạng là sự nghiệp của toàn dân. Trong lực lượng cách mạng, Hồ Chí Minh

* Khoa Chính trị học, Học viện Thanh thiếu niên Việt Nam

** Học viện Báo chí và Tuyên truyền

sớm nhận thấy vị trí của thanh niên – là lực lượng trẻ, khoẻ, chiếm một phần ba tổng số nhân dân, luôn hăng hái xung phong đi đầu trong mọi lĩnh vực. Hồ Chí Minh luôn luôn nhấn mạnh vai trò xung kích đi đầu của thanh niên trong hành động cách mạng. Vai trò xung kích trước hết phải được thể hiện ở: “Việc gì khó có thanh niên, ở đâu khó có thanh niên”⁴.

Thứ ba, công tác vận động thanh niên

Trong Di huấn Chính trị, Hồ Chí Minh cho rằng: “Bồi dưỡng thế hệ cách mạng cho đời sau là một việc rất quan trọng và rất cần thiết”⁵. Đây là quan điểm bao trùm nhất trong tư tưởng Hồ Chí Minh về công tác thanh niên và là bản chất của công tác vận động thanh niên. Năm 1925, ngay từ khi mới thành lập Hội Thanh niên Cách mạng, Hồ Chí Minh đã đặt viên đá đầu tiên để chuẩn bị cho tổ chức thanh niên sau này. Sau này, trong nhiều bài nói và bài viết, Hồ Chí Minh luôn nhắc nhở toàn Đảng, toàn dân ta phải xem trọng và có trách nhiệm trong việc giáo dục, đào tạo các thế hệ tương lai.

1.2. Về phương pháp đại đoàn kết

Đại đoàn kết là vấn đề có ý nghĩa sống còn, là sợi chỉ đỏ xuyên suốt trong toàn bộ đường lối chiến lược của cách mạng. Tư tưởng đại đoàn kết của Hồ Chí Minh là một tư tưởng cơ bản, nhất quán, xuyên suốt tiến trình của cách mạng Việt Nam.

- Phương pháp tuyên truyền, vận động, giáo dục, thuyết phục

Theo Hồ Chí Minh, tuyên truyền vừa phải đáp ứng những nguyện vọng, quyền lợi cơ bản của mỗi dân tộc, mỗi giai cấp, tùy theo hoàn cảnh và yêu cầu cụ thể của từng giai đoạn cách mạng. Đồng thời, nội dung tuyên truyền, vận động sát hợp với từng đối tượng, từng cộng đồng xã hội. Hồ Chí Minh cho rằng, hiệu quả của phương pháp tuyên truyền còn tùy thuộc vào việc sử dụng các hình thức tuyên truyền, vận động phù hợp. Người yêu cầu, viết phải ngắn gọn, dễ hiểu, vừa tri thức, vừa bình dân, vừa sâu sắc, vừa giản dị, bằng ngữ thông thường.

- Phương pháp tổ chức

Theo Hồ Chí Minh, muốn xây dựng, củng cố đại đoàn kết cần phải có phương pháp tổ chức khoa học. Hồ Chí Minh yêu cầu, Đảng phải đoàn kết, thống nhất cả trong tư tưởng lẫn hành động, từ trên xuống dưới; Đảng phải là một tổ chức chặt chẽ, có kỷ luật, tự giác. Hồ Chí Minh đặt ra yêu cầu với Mặt trận

và các đoàn thể nhân dân: Cương lĩnh đề ra phải thiết thực, ngắn gọn, rõ ràng, hình thức tổ chức phải phong phú, đa dạng, phù hợp với trình độ nhận thức của quần chúng; cán bộ phải óc nghĩ, chân đi, mắt thấy, tai nghe, miệng nói, tay làm; phải làm tốt công tác dân vận.

- Phương pháp xử lý và giải quyết các mối quan hệ

Phương pháp đại đoàn kết Hồ Chí Minh chính là phương pháp xử lý khoa học mối tương quan ba chiều giữa cách mạng - trung gian - phản cách mạng, nhằm mở rộng đến mức cao nhất trận tuyến cách mạng và thu hẹp đến mức thấp nhất trận tuyến thù địch

1.3. Đoàn kết, tập hợp thanh niên

Theo Chủ tịch Hồ Chí Minh, Đoàn muốn tập hợp rộng rãi, thu hút đông đảo thanh niên thì “về phần mình Đoàn phải nghiên cứu tìm ra nhiều hình thức và phương pháp thích hợp để đoàn kết và tổ chức thanh niên một cách rộng rãi và vững chắc”⁶.

Một là, Mở rộng mặt trận đoàn kết tập hợp rộng rãi mọi tầng lớp thanh niên

Hồ Chí Minh đề cao vai trò của Đoàn TNCS trong việc tổ chức, tập hợp, đoàn kết, giáo dục thanh niên, đồng thời người chủ trương tập hợp lớp trẻ bằng nhiều tổ chức đa dạng, nhằm thu hút lôi cuốn đông đảo thanh niên thuộc nhiều giai cấp, tầng lớp khác nhau trong xã hội tham gia hoạt động chính trị xã hội. Hồ Chí Minh phân định rõ ràng vai trò chính trị của Đoàn TNCS với mặt trận đoàn kết tập hợp rộng rãi thanh niên của Hội LHTN Việt Nam. Người chỉ rõ Đoàn TNCS phải là hạt nhân chính trị của mặt trận đoàn kết tập hợp thanh niên.

Hai là, Tập hợp, đoàn kết thanh niên thông qua hành động cách mạng

Hồ Chí Minh chủ trương tập hợp đoàn kết thanh niên thông qua phong trào hành động cách mạng. Người nhắc nhở Đoàn TNCS và Hội LHTN Việt Nam: “Nhiệm vụ của các bạn là phải tìm mọi cách để gây dựng một phong trào thanh niên to lớn và mạnh mẽ”⁷. Hồ Chí Minh chủ trương tập hợp đoàn kết thanh niên thông qua phong trào hành động cách mạng là nhằm tạo cho tuổi trẻ cơ hội phát huy mọi tiềm năng đang ẩn chứa bên trong thành hành động. Thông qua hành động cách mạng, thanh niên không những có điều kiện để cống hiến đề khẳng định mình,

mà còn là môi trường rèn luyện, hình thành những phẩm chất tốt đẹp của con người.

2. Nội dung đổi mới phương thức đoàn kết, tập hợp thanh niên tôn giáo

Đổi mới phương thức đoàn kết, tập hợp thanh niên tôn giáo dựa trên sự kế thừa và vận dụng phương pháp đoàn kết trong tư tưởng Hồ Chí Minh, quan điểm của Đảng Cộng sản Việt Nam và các Nghị quyết của Đoàn TNCS Hồ Chí Minh. Thanh niên có tôn giáo nước ta có 4.276.778 người, chiếm 18,92% dân số thanh niên, khoảng 27,28% so với tổng số có tôn giáo và chiếm 4,45% dân số cả nước⁸. Thanh niên tôn giáo là một bộ phận không tách rời của thanh niên Việt Nam. Đoàn kết, tập hợp thanh niên tôn giáo là một nhiệm vụ thường xuyên, quan trọng trong công tác đoàn kết, tập hợp thanh niên.

2.1. Đổi mới tuyên truyền, giáo dục, thuyết phục thanh niên tôn giáo

Đây là phương thức quan trọng nhất, thông qua tuyên truyền, giáo dục chính trị, tư tưởng giúp thanh niên tôn giáo nắm được đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, tình hình chính trị, kinh tế trong nước và quốc tế.

Thứ nhất, áp dụng các hình thức, biện pháp tuyên truyền, giáo dục phong phú, sáng tạo phù hợp với từng địa phương, từng đối tượng.

Thứ hai, kết hợp đa dạng, nhiều hình thức, nhiều kỹ năng và áp dụng các tiến bộ khoa học công nghệ hiện đại. Sử dụng không gian mạng để giáo dục, củng cố và phát huy các thiết chế, công cụ tuyên truyền của Đoàn phục vụ nhiệm vụ chính trị.

Thứ ba, chuyển hướng mạnh mẽ từ thông tin một chiều, định hướng từ trên xuống dưới sang chú trọng thông tin hai chiều. Tăng cường đối thoại, lắng nghe thông tin thực tiễn từ cơ sở để điều chỉnh công tác tuyên truyền, giáo dục, thuyết phục phù hợp với tình hình thực tiễn.

Thứ tư, thường xuyên nắm bắt dư luận xã hội để có những giải pháp phát huy mặt tích cực; kịp thời chấn chỉnh và uốn nắn những biểu hiện tiêu cực

2.2. Đẩy mạnh phong trào khởi nghiệp, đổi mới sáng tạo, lập nghiệp trong thanh niên tôn giáo

Thứ nhất, phát huy thanh niên khởi nghiệp, đẩy mạnh sản xuất, kinh doanh, tham gia phát triển kinh tế - xã hội trong điều kiện mới, đặc biệt là khởi nghiệp sáng tạo. Thứ hai, khơi dậy tinh thần đổi

mới sáng tạo, khuyến khích thanh niên đề xuất các ý tưởng, sáng kiến, giải pháp có hàm lượng tri thức, ứng dụng công nghệ cao trong tham gia thực hiện nhiệm vụ chuyên môn, nghiên cứu khoa học và trong các lĩnh vực của đời sống. Thứ ba, phát triển phong trào thanh niên lập nghiệp sâu rộng tới cơ sở Đoàn, tổ chức cho thanh niên tham gia đông đảo vào các chương trình phát triển kinh tế tại địa phương

2.3. Xây dựng tổ chức Đoàn vững mạnh phát triển các câu lạc bộ, đội, nhóm

Phát triển các câu lạc bộ, đội, nhóm theo đối tượng, nghề nghiệp và sở thích của thanh niên. Đa dạng hóa các loại hình tập hợp thanh niên theo sở thích, chuyên môn, nghề nghiệp; hướng dẫn thành lập các câu lạc bộ, đội, nhóm phù hợp, thu hút sự quan tâm của thanh niên.

2.4. Đa dạng các loại hình và phương thức tập hợp thanh niên thông qua các mô hình nhằm hỗ trợ phát triển sản xuất, tạo việc làm, nâng cao đời sống cho thanh niên tôn giáo

Thứ nhất, Đẩy mạnh các hoạt động tham gia phát triển kinh tế - xã hội, phát triển kinh tế trang trại trẻ với mô hình trang trại trẻ trong nông nghiệp, nhất là với thanh niên tôn giáo ở vùng núi cao, vùng nhiều rừng và diện tích rừng bị thu hẹp, nên việc phát triển kinh tế trang trại là rất phù hợp.

Thứ hai, Hoạt động thanh niên tự giúp nhau lập nghiệp. Thông qua các hoạt động để thanh niên tôn giáo giúp nhau về lao động, giúp nhau về vốn, kinh nghiệm sản xuất, để tăng tính hợp tác trong lao động sản xuất, để tăng tính hợp tác trong lao động sản xuất, phát triển kinh tế, ổn định đời sống.

Thứ ba, triển khai nhân rộng mô hình “Điểm trình diễn kỹ thuật” trên địa bàn nông thôn. Mô hình này cần được triển khai nhân rộng vì phù hợp với trình độ nhận thức và tâm lý của thanh niên tôn giáo ở trên địa bàn nông thôn.

Thứ tư, Công trình thanh niên. Các công trình do Đoàn đảm nhiệm mang lại hiệu quả kinh tế - xã hội như: làm đường giao thông, trồng cây phủ xanh đất trống, đồi trọc, chống lũ, xây dựng cầu cống.

Thứ năm, mô hình Làng thanh niên. Làng thanh niên là mô hình hoạt động toàn diện thanh niên trên địa bàn dân cư và phương thức đoàn kết tập hợp thanh niên thanh niên tôn giáo phù hợp với đặc điểm, tâm lý của tuổi trẻ.

2.5. Đoàn kết, tập hợp thanh niên thông qua các chức sắc tôn giáo, những người có uy tín trong cộng đồng

Phát hiện, bồi dưỡng, tuyên dương điển hình tiên tiến và huy động người nổi tiếng, có uy tín để định hướng, giáo dục thế hệ trẻ. Tăng cường phát hiện, bồi dưỡng nhân tố tích cực là các chức sắc, chức việc trẻ tiêu biểu, có đóng góp cho các phong trào của Đoàn, Hội tham gia vào Ủy ban Hội Liên hiệp thanh niên Việt Nam các cấp.

2.6. Đoàn kết tập hợp thanh niên tôn giáo thông qua những loại hình hoạt động văn hóa, văn nghệ, vui chơi, giải trí...

Thông qua các hoạt động đó nhằm đoàn kết, tập hợp thanh niên tôn giáo trên địa bàn cơ sở, tạo cơ hội giao lưu, học hỏi và trải nghiệm giữa các bạn đoàn viên thanh niên vùng giáo; đồng thời, phát huy phong trào văn hóa, văn nghệ, thể dục, thể thao tạo môi trường để các thanh niên tín đồ tôn giáo thể hiện năng khiếu của bản thân.

2.7. Thu hút đoàn kết, tập hợp thanh niên tôn giáo thông qua mạng xã hội

Trong bối cảnh dịch bệnh, thiên tai diễn biến phức tạp, nhất là đại dịch Covid-19, các cấp bộ Đoàn đã chủ động đổi mới mạnh mẽ nội dung, phương thức triển khai phong trào, không tổ chức các hoạt động đông người; chú trọng các hoạt động trên nền tảng số, tăng cường sử dụng công nghệ thông tin, truyền thông đại chúng, mạng xã hội trong thiết kế và tổ chức hoạt động; kịp thời cập nhật các nội dung mới theo tình hình thực tế và theo chỉ đạo của Đảng, Chính phủ nên đã mang lại hiệu quả cao.

Như vậy, Công tác đoàn kết, tập hợp thanh niên tôn giáo của Đoàn TNCS Hồ Chí Minh trong những năm qua đã có chuyển biến tích cực và đạt được những kết quả to lớn, thanh niên có đạo thêm phấn khởi, tin tưởng vào sự lãnh đạo của Đảng, tin tưởng vào sự phát triển của đất nước. Thanh niên tôn giáo thuộc nhiều thành phần dân tộc khác nhau, ở tất cả các vùng miền trên cả nước. Việc đổi mới phương thức hoạt động nhằm nâng cao chất lượng, hiệu quả phong trào, các chương trình, các cuộc vận động, mở rộng mặt trận đoàn kết, tập hợp thanh niên tôn giáo.

TÀI LIỆU TRÍCH DẪN:

1. Hồ Chí Minh: Toàn tập (15 tập), Sđd, tập 12, tr. 529.
2. Hồ Chí Minh: Toàn tập (15 tập), Sđd, tập 5, tr. 216.
3. Hồ Chí Minh: Toàn tập, Sđd, tập 13, tr. 298.
4. Hồ Chí Minh: Toàn tập, Sđd, tập 12, tr. 18.
5. Hồ Chí Minh: Toàn tập (15 tập), Nxb. Chính trị Quốc gia, Hà Nội, 2011, tập 15, tr. 622.
6. Hồ Chí Minh: Toàn tập, Sđd, tập 10, tr. 439
7. Hồ Chí Minh: Toàn tập, Sđd, tập 5, tr. 216.
8. Tổng cục thống kê, Tổng điều tra dân số và nhà ở Việt Nam năm 2019.

TÀI LIỆU THAM KHẢO:

1. Hồ Chí Minh: Toàn tập (5 tập), Nxb. Chính trị Quốc gia, Hà Nội, 2011.
2. Hồ Chí Minh: Toàn tập (10 tập), Nxb. Chính trị Quốc gia, Hà Nội, 2011.
3. Hồ Chí Minh: Toàn tập (12 tập), Nxb. Chính trị Quốc gia, Hà Nội, 2011.
4. Hồ Chí Minh: Toàn tập (13 tập), Nxb. Chính trị Quốc gia, Hà Nội, 2011.
5. Hồ Chí Minh: Toàn tập (15 tập), Nxb. Chính trị Quốc gia, Hà Nội, 2011.
6. Tổng cục thống kê, Tổng điều tra dân số và nhà ở Việt Nam năm 2019.